

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 1PP/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4121011126
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4121011126.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, samosudkyňou JUDr. Beátou Polyákovou, o návrhu odsúdenej N. S. o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 04.11.2021, takto

rozhodol:

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona súd z a m i e t a návrh odsúdenej N. S.J., T. XX.XX.XXXX D. S. G., U. H. H., T. C. XXXX/XX, toho času vo výkonu trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený:

rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 39T/43/2020 zo dňa 25.05.2021, právoplatným dňa 25.05.2021, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b), písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia;

rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/49/2020 zo dňa 02.03.2021, právoplatným dňa 02.03.2021, pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona v trvaní 10 (desať) mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia;

trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/308/2019 zo dňa 24.10.2019, právoplatným dňa 24.10.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/308/2019, pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g) Trestného zákona v trvaní 3 (tri) mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

odôvodnenie:

Dňa 06.10.2021 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh odsúdenej N. S. (ďalej len „odsúdená“) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený: 1/ rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 39T/43/2020 zo dňa 25.05.2021, právoplatným dňa 25.05.2021, 2/ rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/49/2020 zo dňa 02.03.2021, právoplatným dňa 02.03.2021, 3/ trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/108/2019 zo dňa 24.10.2019, právoplatným dňa 24.10.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/308/2019, ktorý odsúdená dôvodila tým, že z doteraz vykonaného trestu odňatia slobody pociťuje u seba riadnu nápravu a v prípade jej podmiennečného prepustenia má záujem sa uchádzať o zamestnanie a viesť riadny život.

Následne si súd vyžiadal od Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová hodnotiacu správu na odsúdenú, aktuálny odpis registra trestov odsúdenej, lustráciu v Zbore väzenskej a justičnej stráže, lustráciu v Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky, výpis z Centrálnnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, a v neposlednom rade si súd vyžiadal spis Okresného súdu Pezinok sp. zn. 39T/43/2020, spis Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/49/2020 a odpis rozhodnutia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 0T/308/2019.

Dňa 20.10.2021 bolo Okresnému súdu Nitra elektronicky doručené hodnotenie na odsúdenú od riaditeľky Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, z ktorého vyplýva, že odsúdená bola dňa 04.09.2020 dodaná do Ústavu na výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra, pričom v tomto ústave bolo jej správanie a vystupovanie na požadovanej úrovni. Dňa 16.09.2020 bola premiestnená do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, jej adaptácia prebehla bez problémov. Následne sa vyskytol jeden negatívny poznatok, keď odsúdená prenášala z pracoviska nepovolenú vec. Z tohto dôvodu bola disciplinárne riešená a usmernená, daný nedostatok sa už nezopakoval. K príslušníkom deklaruje rešpekt a úctu, ich príkazy a nariadenia plní bez pripomienok. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa má osvojený, vo svojich osobných veciach si udržiava poriadok, zásady osobnej i kolektívnej hygieny dodržiava. V kolektíve spoluodsúdených nevyvoláva konfliktné situácie.

Po adaptačnej fáze bola krátkodobo zaradená na pracovisko priemyselného charakteru zaoberajúce sa ručným šitím obuvi a následne bola zaradená na pracovisko mimo ústav priemyselného charakteru Max Frank, ktoré je zamerané na výkon pomocných prác spojených s kompletizáciou a balením betónových dištančných prvkov a iných nešpecifikovaných prác. Zo začiatku musela byť odsúdená často upozorňovaná ohľadom dodržiavania ústrojovej disciplíny, výrobných noriem a kvality práce. Časom sa jej pracovné výkony zlepšili na požadovanú úroveň, aktuálne podáva veľmi dobré pracovné výkony a bez problémov zvláda každú pracovnú pozíciu. Pokyny a príkazy nadriadených plní, predpisy o bezpečnosti pri práci dodržiava.

Vo svojom voľnom čase sa aktívne zapája do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti, predovšetkým do čistiacich a upratovacích prác. Taktiež sa venuje sledovaniu televíznych programov, počúva rozhlas a vedie rozhovory so spoluodsúdenými. Zapája sa do oddielových aktivít v rámci kultúrno - osvetovej činnosti. Nie je členkou žiadneho záujmového krúžku. Odsúdená je vydatá, toho času v rozvodovom konaní. Pred výkonom trestu odňatia slobody žila dva roky v spoločnej domácnosti s priateľom na adrese Stavbárska 26, H., kam by sa chcela vrátiť po prepustení na slobodu. Je matkou piatich detí, z toho tri sú už dospelé. H. adoptovaná, jej adoptívni rodičia sú zosnulí. Nemá žiadnych súrodencov, pravidelný kontakt udržiava písomne s priateľom a deťmi.

Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody odsúdená nebola disciplinárne odmenená, disciplinárne potrestaná bola jedenkrát, a to dňa 16.11.2021 pokarhaním za prenášanie nepovolených vecí z pracoviska.

Postoj odsúdenej k spáchanému trestnému činu krádeže je prezentovaný z jej strany ako kritický, otázný však zostáva jej skutočný pohľad. Resocializačná prognóza u odsúdenej stanovená nástrojom hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti je menej priaznivá. Na základe vyššie uvedeného bolo v hodnotení konštatované, že odsúdená čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienené prepustenie, a preto sa odporúča jej podmienené prepustenie s dohľadom.

Z pripojených spisov a rozhodnutia súd zistil, že odsúdená toho času vykonáva súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 10 (desať) mesiacov so stredným stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 4T/49/2020 zo dňa 02.03.2021, právoplatným dňa 02.03.2021, pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 1 písmeno g), odsek 2 písmeno b) Trestného zákona, a súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov so stredným stupňom stráženia, ktorý jej bol uložený rozsudkom Okresného súdu Pezinok sp. zn. 39T/43/2020 zo dňa 25.05.2021, právoplatným dňa 25.05.2021, pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 odsek 1, odsek 3 písmeno b), písmeno c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno j) Trestného zákona.

Súd za účelom rozhodovania o návrhu odsúdenej o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vykonal dokazovanie na verejnom zasadnutí v súlade s ustanoveniami § 293 a § 295 Trestného poriadku.

Zástupca Okresnej prokuratúry Nitra v konečnom návrhu uviedol, že z vykonaného dokazovania je zrejmé, že odsúdená splnila len formálnu podmienku potrebnú na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Pri posúdení splnenia materiálnych podmienok poukázal na hodnotenie odsúdenej, z ktorého podľa jeho názoru vyplýva, že odsúdená vo výkone trestu odňatia slobody plnením si povinností a správaním nepreukázala polepšenie. Odsúdená bola v minulosti dvanásťkrát

odsúdená, pričom bola viackrát vo výkone trestu odňatia slobody. Dodal, že tieto odsúdenia nemali vplyv na prevýchovu odsúdenej, nakoľko aj po vykonaní uložených trestov páchala opätovne trestnú činnosť. Ďalej uviedol, že odsúdená sa v priebehu doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody dopustila závažného disciplinárneho previnenia a jej resocializačná prognóza je menej priaznivá. Na základe vyššie uvedeného mal za to, že v danom prípade neboli naplnené materiálne podmienky potrebné na podmienené prepustenie, nakoľko od odsúdenej toho času nie je možné očakávať, že v prípade podmieneného prepustenia bude viesť riadny život a vo výkone trestu odňatia slobody svojím správaním nepreukázala dostatočné polepšenie. Navrhol, aby súd návrh odsúdenej o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Zástupkyňa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová v konečnom návrhu uviedla, že na záveroch hodnotenia odsúdenej zotráva.

Odsúdená v konečnom návrhu uviedla, že by chcela požiadať o šancu a chcela by sa napraviť.

Podľa § 415 odsek 1 Trestného poriadku, o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje súd na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon väzby alebo riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom sa trest vykonáva, záujmového združenia občanov, dôveryhodnej osoby alebo na návrh odsúdeného, alebo osoby, ktorá môže za odsúdeného podať odvolanie v jeho prospech, na verejnom zasadnutí. Ak bol návrh odsúdeného o podmienené prepustenie zamietnutý, môže ho odsúdený opakovať až po uplynutí jedného roka od zamietnutia okrem prípadu, že návrh bol zamietnutý len preto, že ho odsúdený podal predčasne.

Podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody.

Podstatou právneho inštitútu podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je, že sa odsúdená po uplynutí zákonom stanovenej doby predčasne prepustí z výkonu trestu odňatia slobody. Ide o zmierňovacie ustanovenie pre tých páchatel'ov, u ktorých doterajší výkon trestu nasvedčuje záveru o ich prevýchove a úspešnej resocializácii.

Z ustanovenia § 66 odsek 1 písmeno a), odsek 2 Trestného zákona vyplýva, že predpokladom podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdenej je súčasné splnenie troch podmienok a to nasledovných: 1/ odsúdená vykonala zákonom stanovenú dobu z uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody, 2/ vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázala polepšenie, 3/ môže sa od nej dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom pri rozhodovaní o podmienenom prepustení súd prihliadne aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdená trest vykonáva. Výkon zákonom stanovenej doby uloženého trestu odňatia slobody nepostačuje pre záver o splnení zákonných podmienok na jej podmienené prepustenie.

Odsúdená dňa 09.09.2021 splnila formálnu podmienku podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona na jej podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, kedy vykonala polovicu uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody, ktorý jej bol právoplatne uložený, avšak súd má za to, že odsúdená splnila materiálne podmienky pre jej podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody iba čiastočne. Súčasťou materiálnych podmienok pre rozhodovanie súdu o podmienenom prepustení je preukázanie, že odsúdená plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu preukázala polepšenie, za súčasného preukázania, že sa od nej môže očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Pokiaľ ide o materiálnu podmienku podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, že odsúdená vo výkone trestu odňatia slobody svojím správaním a plnením svojich povinností preukázala polepšenie, tak v danom prípade súd zhodnotil, že táto podmienka u odsúdenej bola splnená len čiastočne, pričom pri zvažovaní jej splnenia v rámci dokazovania súd vychádzal predovšetkým z hodnotenia odsúdenej. Z hodnotenia odsúdenej vyplynulo, že prezentuje kritický postoj k spáchanému trestnému činu krádeže, avšak jej skutočný pohľad je otázný. Súd má za to, že odsúdená svoj skutočný postoj prejavila vo

svojom správaní v rámci plnenia cieľov stanovených v programe zaobchádzania, a tiež dopustením sa disciplinárneho previnenia spočívajúceho v prenášaní nepovolených vecí z pracoviska Max Frank (kde bola zaradená počas výkonu trestu odňatia slobody), za ktoré bola postihnutá pokarhaním. Súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že predmetné previnenie je podobného charakteru ako trestný čin, za ktorý bol odsúdený právoplatne uložený trest odňatia slobody, ktorý toho času vykonáva. V neposlednom rade súd považuje za potrebné uviesť, že odsúdená bola v minulosti trestne stíhaná v imanentnej väčšine prípadov práve za trestný čin krádeže. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že postoj odsúdený k ňou spáchanému trestnému činu krádeže je potrebné vyhodnotiť len ako formálne kritický, zo strany odsúdený účelový postoj k tomuto trestnému činu. Súd je toho názoru, že tento formálne kritický postoj odsúdený dôvodne zvyšuje riziko recidívy v prípade jej podmieneného prepustenia.

Pokiaľ ide o materiálnu podmienku podľa § 66 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, ktorou je dôvodné očakávanie vedenia riadneho života po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, tak v tomto prípade súd zhodnotil, že u odsúdený nebola splnená. Dôvod nesplnenia tejto materiálnej podmienky súd videl najmä v menej priaznivej resocializačnej prognóze stanovenej nástrojom hodnotenia rizika recidívy trestnej činnosti, a vo formálne kritickom postoji odsúdený k trestnej činnosti, ktorý odsúdená prezentovala počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody. Súd tiež poukazuje na záver hodnotenia odsúdený, v ktorom je konštatované, že odsúdená preukázala splnenie podmienok na podmienené prepustenie iba čiastočne. Na základe vyššie uvedeného súd konštatuje, že z prognostického hľadiska zo strany odsúdený toho času nemožno dôvodne očakávať vedenie riadneho života po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody.

Z aktuálneho odpisu registra trestov súd zistil, že odsúdená bola doposiaľ dvanásťkrát súdne trestaná, vo väčšine prípadov bola trestne stíhaná pre trestný čin krádeže, pričom ani viaceré podmienené odsúdenia a výkon štyroch nepodmienených trestov odňatia slobody v minulosti ju neodradili od opätovného páchania trestnej činnosti, a preto je bez dôvodných pochybností možné konštatovať, že na odsúdenú predchádzajúce odsúdenia nemali žiadny výchovný vplyv, a v jej prípade je nevyhnutné realizovať represívnu funkciu trestu. Z výpisu z Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vyplýva, že odsúdená sa doposiaľ dopustila troch priestupkov, a to nasledovných: 1/ priestupok proti majetku zo dňa 10.09.2019 podľa § 50 odsek 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), 2/ priestupok proti verejnému poriadku zo dňa 21.08.2018 podľa § 48 zákona o priestupkoch, 3/ priestupok proti verejnému poriadku zo dňa 10.02.2019 podľa § 48 zákona o priestupkoch. Vyššie uvedené skutočnosti preukazujú dlhotrvajúci nekritický postoj odsúdený k trestnej činnosti, pričom tento postoj nezmenil ani jej doterajší výkon trestu odňatia slobody. V neposlednom rade súd poukazuje na nedostatočný záujem zo strany odsúdený o dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov a spoločenských noriem.

Súd má za to, že zmysel podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody nie je v tom, aby bol páchatel automaticky prepustený po odpykaní stanovenej doby bez ohľadu na účel trestu, ale podmienené prepustenie je dôvodné len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké riziko jej recidívy.

Na základe vyššie uvedených skutočností a zákonných ustanovení súd dospel k záveru, že odsúdená nespĺnila zákonné materiálne podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody v potrebnom rozsahu, a preto rozhodol tak, ako je to uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia na Okresný súd Nitra. O sťažnosti rozhoduje Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Právo podať sťažnosť nemá ten, kto sa tohto práva výslovne vzdal.